

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
Bosne i Hercegovine
Vlada Brčko distrikta
Odjeljenje - Odjel za zdravstvo i ostale usluge
Pododjeljenje - Pododjel za Javno zdravstvo

ZA RODITELJE

Vakcinacija protiv **HUMANOG PAPILOMA VIRUSA** u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

*Učinite našu budućnost
sigurnom!*

Što je humani papiloma virus (HPV)?

Humani papiloma virus obuhvata grupu od više od 100 tipova virusa, od kojih četrdesetak uzrokuje bolesti kože i sluznice anogenitalne regije. Infekcija HPV-om je veoma česta i jedna je od najčešćih seksualno prenosivih infekcija.

Većina infekcija izazvanih HPV-om prolazi bez simptoma, odnosno većina zaraženih i ne zna da ima infekciju.

HPV se dijeli na niskorizične tipove, koji često rezultiraju genitalnim bradavicama, te visokorizične tipove, koji su povezani s većim rizikom od razvoja raka grlića maternice, ali i drugih karcinoma.

Trajna infekcija HPV-om može da uzrokuje promjene za koje postoji rizik od prelaska u rak genitalne regije. Visokorizični tipovi HPV virusa kod žena mogu uzrokovati rak grlića maternice, rodnice i stidnice, kod muškaraca rak penisa, anusa i grla te kod oba spola rak rektuma.

Zašto je vakcinacija protiv HPV-a važna?

Rak grlića maternice je četvrti najčešći rak među ženama u svijetu, a najčešći uzročnik ovog oboljenja je humani papiloma virus.

Broj novooboljelih i umrlih žena od raka grlića maternice u Brčko distriktu BiH je u stalnom porastu.

Rak grlića maternice se može spriječiti, stoga je prevencija vakcinacijom protiv HPV-a veoma važna.

Da li vakcine protiv HPV-a djeluju?

Da. Vakcine protiv HPV-a imaju vrlo jasan i vidljiv efekat u smanjenju širenja HPV-a. Prošlo je više od 15 godina otkako su prve zemlje u svijetu počele s vakcinacijom djevojčica protiv HPV-a. Zaštita od virusa je i dalje snažna, bez znakova slabljenja, kod onih koji su tada primili vakcinu. Vakcinacija protiv HPV-a dio je rutinske imunizacije u više od 150 zemalja svijeta, te je dostupna i u zemljama regiona.

Djelovanje vakcine se ogleda u smanjenju broja žena s rakom grlića maternice, cervikalnim lezijama i drastičnim padom broja muškaraca i žena koji imaju genitalne bradavice.

U razvijenim zemljama svijeta, poput Australije, zahvaljujući provođenju vakcinacije, rak grlića maternice je skoro iskorijenjen.

Šta sadrže HPV vakcine?

Vakcina protiv HPV-a je proizvedena od jedne vrste virusnog proteina koji ne može izazvati HPV infekciju ili rak. Ne postoje podaci koji sugerišu da bi primljena vakcina protiv HPV-a mogla imati bilo kakve efekte na plodnost.

Kome je preporučena vakcinacija protiv HPV-a?

Preporučena besplatna vakcinacija protiv HPV-a u Brčko distriktu BiH provodi se kod djevojčica i dječaka od 9 do 14 godina života.

Vakcinaciju je preporučljivo provesti prije izlaganja infekciji humanim papiloma virusom, odnosno prije započinjanja spolne aktivnosti.

Ne postoji medicinski opravdan razlog za odgađanje vakcinacije, a HPV vakcina izaziva bolji imuni odgovor kod djece u predtinejdžerskom periodu.

Vakcinu protiv HPV-a može da primi i osoba koja je već imala seksualne odnose, a u tom slučaju vakcinacijom dobija zaštitu od infekcije onim tipovima virusa kojima osoba nije bila izložena, odnosno dobija djelimičnu zaštitu.

Koja vakcina protiv HPV-a je na raspolaganju u Brčko distriktu BiH?

U Brčko distriktu BiH na raspolaganju je najsavremenija devetovalentna vakcina, koja štiti od devet tipova humanog papiloma virusa (6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 i 58).

Vakcina protiv HPV-a štiti od infekcija tipovima HPV-a koji mogu uzrokovati rak.

Gdje se obavlja vakcinacija protiv HPV-a?

Dječaci i djevojčice uzrasta od 9 do 14 godina, za koje je vakcinacija protiv HPV-a preporučena i besplatna, vakcinišu se u nadležnom domu zdravlja.

Vakcinacija protiv HPV-a koju nakon ljekarskog pregleda preporučuje doktor medicine ili specijalista odgovarajuće grane medicine, za lica starija od 14 godina, provodi se u Pododjeljenju za

javno zdravstvo. **Vakcinacija za uzrasne grupe starije od 14 godina s preporukom ljekara će biti besplatna u skladu s dostupnosti vakcina.**

Troškove vakcinacije protiv HPV-a na lični zahtjev lica starijih od 14 godina će snositi korisnik usluge.

Vakcinacija se provodi uz prethodno podnesenu saglasnost, na odgovarajućem obrascu.

Više informacija zatražite od svog nadležnog ljekara ili u Pododjeljenju za javno zdravstvo Brčko distrikta BiH na broj telefona: 049/ 216 048 ili 049/ 490 966.

U koliko doza se primjenjuje vakcina protiv HPV-a?

Vakcinacija protiv HPV-a provodi se u dvije doze s preporučenim razmakom od 12 mjeseci, odnosno minimalnim razmakom od 6 mjeseci između dvije doze.

Kod imunokompromitovanih lica vakcinacija se provodi davanjem tri doze vakcine (druga doza se daje dva mjeseca nakon prve, a treća 6 mjeseci nakon prve doze). Isto se odnosi i na lica koja su započela vakcinaciju prema trodoznom režimu izvan Brčko distrikta BiH, odnosno koja su primila dvije doze, potrebno je kompletirati vakcinaciju s trećom dozom u skladu s uputstvom proizvođača.

Da li je vakcina protiv HPV-a sigurna?

Sve vakcine koje su u primjeni prethodno prolaze obimna dugogodišnja ispitivanja sigurnosti prije nego što budu odobrene, a njihova sigurnost i efikasnost se kontinuirano prati.

Vakcina protiv HPV-a je ocijenjena kao visoko sigurna od strane Globalnog savjetodavnog odbora za vakcinaciju. Evropska agencija za lijekove je također provela nezavisnu procjenu i zaključila da su vakcine sigurne i efikasne.

Kao i kod svake druge vakcinacije, mogu biti zabilježene neželjene reakcije, kao rezultat imunološkog odgovora organizma.

Najčešće neželjene reakcije na vakcinu protiv HPV-a prijavljene za vrijeme provođenja kliničkih ispitivanja su lokalne reakcije na mjestu primjene (bol, otok i crvenilo). Mogu se javiti i blaže opće

tegobe (glavobolja, mučnina, vrtoglavica, blago povišena tjelesna temperatura ili zamor).

Kako bi spriječili nesvjesticu i eventualne povrede od nesvjesticu, adolescenti trebaju sjediti i sačekati 15 minuta nakon vakcinacije.

